

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicih, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrto leto 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrto leto 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrto leto. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrto leto 2 gld. 50 kr., po pošti prejemam za četrto leto 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tisk, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opravništvo, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Srbji.

Zadnji nam došli belgradski „Istok“, kakor se trdi in vidi, glasilo najodličnejšega moža v Srbiji, bivšega in bodočega ministerstva Ristića, „Istok“ piše v uvodnem članku mej drugim sledeče: „Organ naše braće Slovencev „Sl. Narod“ nedavno je rekao, da smo (Srbji) mali i da bez zajednice sa Hrvatima i Slovencima ne možemo ništa izvojevati. Predbacuje nam, da smo nesložni, da Srbija vuče na jednu, Crna gora na drugu stran, da v „srbskem Pijemontu“ vlada razdor, i postoji silni tudjinski špijuni pod lažnom obrazinom radikalizma.“

Na ta citat se „Istok“ tako opravdava, da nij nobenega organa srbskega, ki bi se protivil slogi Jugoslovanov. A Srbin ljubi svojo srbsko narodnost. Bil je čas, ko so vsi Srbi robovali. Sedaj imamo Srbijo in Črno-goro. Kdo je v Turčiji največ revolucije delal? Srb.“

Lepo vse to. Sedaj pa da vidimo čine. Srbija je država na južnem Slovanstvu in če se njeni sinovi tako pojavijo, videli jih bodo na spomlad, ki nastopa, v delovanju. „Istok“ vsaj to obeta. Veselilo nas bode.

Srbski organ sme zagotovljen biti, da će Slovenec toži o slabem in za slovanstvo nepovoljnem stanju pri svojem večjem bratu drugem Slovanu, ne dela tega zato, da bi hotel krvico delati, nego jedino ker želi, da bi boljše bilo.

Severo-amerikanske države.

Malo kedaj mam dohajajo vesti o notranjih zadevah velike severno-amerikanske ljudovlade, ali kadar prinese kabel kako poročilo, tedaj je navadno tako, da ne ilustrira prevedeno notranjih političnih razmer v tej kolosalnej državi. Severna Amerika je bolna v

svojem srcu, razjedena v svojej sredini, in da si nikdo ne dvomi, da se očistijo počasi ti umazani elementi, vendar nareja to tužen vtis, da je v tako slavnej državi korupcija dospela do verhunca nekdanje rimske vlade, ko sta Marius in Cina delila državne službe po svojej volji in svojim kreaturam.

Pri severno-amerikanskih razmerah zgnijo ideali o starej republikanski poštenosti; severno-amerikanska neizrečena praktičnost ima svoje vplive tudi pri vladnih glavah, in vsakdo, kateri si je po dolgoletnem trudu ali pa morda tudi za nekoliko tisoč dolarjev priboril mastno službico, takoj skrbi, da si naredi iz nje molzno kravo, katera mu mora povrniti vse stroške poprejšnje, ter mu pripraviti še novega kapitala. In tako gleda se povsod le na dolar, za denar se prodajajo imenitne službe, z denarjem se nadomesti vednost, ter popravi ignoranca. Da pri tem gine državljanska zavest, ljubezen do domovine in zavpanje do vlade, je naravno. Politični principi prihajajo ob veljavu, zakaj vsaka stranka vlada le z dolarjem, in vsakej so principi le toliko časa sveti, dokler ne pride do krmila. Tedaj pa jih vrže črez brod in grabi denar in prodaja in goljufuje državo.

Nij pa tudi čuda, če se pri tolikem številu državnih služabnikov in malopridov pripeti kateremu izmej njih, da se mu ponesreči špekulacija in da je necega dne odkrito njegovo barantanrstvo.

In tako je imel jednak nesrečo pred nekoliko časom severno-amerikanski sekretar za vojno Belknap, mnogo je goljufal, marsikak dollar si je pridobil s srečno spečanimi službami, ali sedaj bo moral pustiti svojo firmo, in nij dvombe, da se mu privošči kje kotiček, da začužije v miru sadove, katere si je pridelal na plodovitej njivi vojnega ministerstva. Kaj hoče to, da ga posadé na zatožno klop, Belknap ima

lehko srce, zakaj goljuf je malokedaj že izkopal goljufu oči. Tudi Belknapi tedaj njegovi sodniki ne pridejo do življenja. Ali država, v katerej so mogoče take razmere, država, v katerej je prvi vojni uradnik prav navaden goljuf, ne more biti zdrava, in skrajni čas je, da pride moč, katera izmete take smeti iz države, ter vpelje zopet elemente, kakor so vladali v prvih letih amerikanske republike. Mi pa upamo, da moralčno jedro ljudstva še nij tako popačeno, da bi lehko krvno trpelo take razmere in da se pri prihodnjih volitvah energično izreče proti korumpiranemu vladanju.

Severno-amerikanska ljudovlada ima v onem delu sveta še velikanske naloge izpolniti, ali če bode v svojem političnem notranjem življenju nemoralna in gnila, se lehko reče uže naprej, da jih izpolnila ne bode.

To pa bi bila nesreča za Ameriko, njeni omiki in svobodo, in zatorej je želja vsacega človekoljuba, da bi kmalu izginili vsi ti mali in veliki Belknapi, ki sesajo sedaj na mozgu stare ljudovlade.

Naša trgovina.

Pod tem naslovom piše „Soča“: „V zadnjih letih še le je naš mladi narod prišel k zavesti da za utrjenje svoje narodnosti in zagotovljenje svojega obstanka v hudem boju zoper brezstevilne nasprotnike nij zadost, veseliti se svojega oživljenja iz dolgoletnega spanja in brezskrbno zibati se v sladkih sanjah srečneje božičnosti, marveč, da je potrebno poprijeti se resnega, marljivega in zdatnega dela tudi na bolj praktičnem polju. V svoji prirojeni mu bistroumnosti ogledal si je hitro vsa ona sredstva, katera njegovi sosedje v pospeševanje občnega izobraževanja in povzdrogo materialnega narodnega blagostanja upotrebljajo; podvizal je poizvedeti razmere svoje kreposti, napake in potrebnosti in spoznati vse zaklade

Listek.

Knez Andrej Bogoljubski.

(Po Kostomarovu spisal J. Steklasa.)

(Dalje)

Andrej se je narodil v suzdalskem ali točneje v rostovsko-suzdalskem zemlji, tam je on sprovel svoje detinstvo in prvo mladost, tam usvojil prve vtise, po katerih se je ravnal skozi celo svoje življenje. Osoda ga je vrgla v tomun brezkrajnih borb, ki so vladale v južnej Rusiji. Posle Monomaha*, ki je bil kijevski knez po izboru zemlje, sta knežila skupaj dva sina, Mstislav in Jaropolk; mej njima nij bilo borbe za zemljo in mi ju moremo prišesti k pravim zemaljskim izbranim knezom, kakor njunega očeta; in ker so Kijevljani

ohranili v spominu kneza Monomaha, ljubili so tudi njegova dva sina. Ali l. 1193 je pregnal černigovski knez Vsevolod Oljgovič trejega sina Monomahovega, slabega in priprostega Vječeslava, ter je nadvladal Kijev z orožjem. S tem je bil odprt pot neskončnemu neredu v južnej Rusiji. Vsevolod se je držal v Kijevu s pomočjo svojih Černigovcev. Njemu se je hotelo svoj rod uvrstiti v Kijevu: zatorej je predložil Kijevljani, da izberejo za kneza brata njegovega Igorja. Kijevljani so izstiske pritrdbili. Ali komaj je Vsevolod umrl, l. 1194, izbrali so si Kijevljani za svojega kneza starejega Monomahoviča Izjeslava-Ustislavlja, ter odstranili Igorja; ko so pakasneje bratje poslednjega z vojsko se vzdignili na Kijevljane, ubili so le ti Igorja javno, ne gledeč na to, da se je bil odrekel svetu, ter uže stopil v samostan pečerski.

Izjeslav se je srečno pogodil z Oljgoviči

ali proti njemu se je vzdignil nov nemiren neprijatelj, strije njegov, knez suzaljski Jurij Dolgoruki, mlajši sin Vladimira Monomaha. Začela se je dolgoletna borba, in te borbe se je udeležil tudi Andrej. Dogodjaji so se tako zatimali, da se nij bilo nadati konca te borbe. Kijev je prišel nekolikokrat v roke Izjeslavove, potem pa zopet v Jurjeve; Kijevljani so se bili popolnem zmešali: oni so uveravali Izjeslava, da so pripravni zanj umreti, a v kratko potem so pripeljali Jurja čez Dniper k sebi ter pregnali Izjeslava, sprejeli Jurja k sebi začeli so uže snovati nove namene z Izjeslavom, ter ga potem poklicali v mesto, Jurja pa pregnali iz njega; v obče so oni vendar vsakej sili se podali. Kijevljani ne smotreči na tako nestalnost, prisiljeno po okolnostih, ljubili so vendar neprestano Izjeslava in tudi Jurja z njegovimi Suzdalci niso prezirali. V tej borbi je Andrej pokazal več-

* Gled „Zora“ br. 14 sl. 1875.

kateri neporabljeni leže še skriti v domovini skušal je na svojem domu vse to vpeljati, kar bi moglo duševno in materialno moč pomnožiti.

Temu prelepemu namenu so najblažji rodoljubje, katere národ uže sedaj za svoje največje dobrotnike spoznava, svoje življenje posvetili in z zadovoljnostjo zamorejo oni uže dandenes zaznamovati velik korak, katerega je naš národ v razvitu svojih duševnih in materialnih močij storil in nam je tudi najgotovejše poroštvo, da zaželeni cilj razvitka ljudske izobraženosti in blagostanja dosežemo, ako uporabimo v našo korist vsa sredstva, katera nam okolnosti ponujajo in ako vsakdo izmej nas v svoji stroki in v svojem krogu vestno svojo dolžnost izpoljuje.

V zadnjih treh letih je slovenski národ marsikaj dosegel, česar se nijsmo mi nadejali; pokazalo se je, koliko zamore storiti krepka volja in prava razumnost na podlagi poštenega rodoljubja. Pri tej priliki pa vendar moramo opaziti, da nam še veliko izkušenih čvrstih močij manjka, ki bi zamogle ljudstvo podučevati in navduševati za napredek, in še več moremo obžalovati najhujšo našo pregreho, ki nas pri vsakem početju največ zavira, namreč: neslogo! V tem obziru vzemimo si v izgled francoski národ, kateri je v najnovejšej dobi posebno dokazal, koliko zamore národ, kateri navdušen za blagor svoje domovine, se poteguje z marljivim delom in nerazrušljivo slogo za občni napredk in blagostanje svoje dežele. Potem, ko jih je leta 1870—71 tako strašna nesreča zadela, da so njih sovražniki uže mislili, da mora francska država vsaj za pol stoletja politično in materialno uničena biti, zbudil se je ta národ iz dolgega spanja, v katero so ga brezvestni in sebični despoti spravili. — Začel je zopet pošteno in pametnejše življenje, poprijel se je čvrstega dela in ne samo, da je v začudenje celega sveta v teku treh let strašansko svoto petih milijard frankov poplačal, ampak dandenes stoji v boljših razmerah, kakor še nikoli popred. Sè složnim postopanjem in neumorljivim delom se je maščeval nad svojimi sovražniki in kakor so njih zadnje volitve dokazale, so Francanzi pokazali, da so tudi politično dosegli vrhunec zrelosti. Vse to se jim je posrečilo na podlagi poštenega rodoljubja, trdne slike in marljivega delovanja. — Kako je pa z nami?

Mi primorski Slovenci posebno si moramo to očitati, da v resnici smo še jako malo sto-

rili za napredek, toliko na duševnem, kolikor na materialnem polju, posebno pa če jemljemo obzir na važno nálogo, katero nam je narava sama podala, postavši nas na mejo važnih dežel in dejal bi, celega sveta, ker prebivamo na obalah imenitnega jadranskega morja. Srce nas mora boleti, da povsod še po Slovenskem tuji element nadvlada in posebno pa, da tukaj v Trstu, ki vendar leži na naših tleh in ki bi moral biti središče naše materialne delavnosti, Slovenec nema še nobene veljave in da ga tukajšni meščani bolj prezirajo, kakor Grka, Ermenga ali celo — Turka! In kaj je tega krivo? Pomanjkanje prave národne zavesti pri tukaj v mestu bivajočih Slovencih, njihova nemarnost za svojo domačo stvar, kakor tudi pomanjkanje pravega podvzetnega duha in resne volje, svoje moči ne samo za svoj žep uporabljati, ampak tudi za národne namene. V obči se sliši, da trgovina v Trstu propada, dan za dnevom se plaši občinstvo s tužnim oznanilom falimentov, katerih konca ne kraja in bati se je, da bodo te žalostne prikazni še nadalje nas vznemirjale. Kdor pa tukajšnje trgovinske razmere pozna, nikakor se ne čudi, ampak izpozna, da je to naravni nasledek velikih pregrah, katere je zakrivila večina naših tukajšnjih trgovcev. Pustili so nekdajno pošteno trgovino in poprijeli so se, hrepeneči po velikih dobičkih, nevarnih špekulacij, borsne igre in celo sleparskih sredstev; s tem so zgubili zaupanje pri inostrancih, kateri so se drugam obrnili, kjer se pošteneje in razumnije ravna s tujim blagom in premoženjem. — Da manjka prave razumnosti, kaže tudi to, da svojih otrok ne odgojujejo, kakor trgovski napredek terja in redko se najde sina trgovca, da bi bil trgovine toliko zmožen, kolikor je oče pozna, akoravno sinovi biti bi morali bolj izobraženi, ker to terja napredek časa; ali ta mladina napreduje k večemu le v slabosti, kar je dobrega pa ne posnema. Želeti je le, da bi se ta nečisti zrak kmalu sčistil, da bode trgovci na deželi vsaj vedel, s kom da sme brezkrbno trgovati.

V denašnjem položaju prva naša naloga mora biti ta, da vse svoje žile napnemo, da nam tuji elementi tako krasno lego kot je ima naš Trst z jadranskim morjem, še več ne pokvari. Složni, s poštem in marljivim delovanjem gledati moramo, da sè kredit, zaupanje sploh in posebno pri našem občinstvu oživi in da pride na vsak način naša trgovina v naše roke, da se Trst kolikor mogoče in mi

ž njim materialno na kupčijskem in obrtnijskem polju povzdignemo, da potem omiko mej námi laže širimo in da politično do vrhunca razvitka dospemo. — Rečem pa še jedenkrat: Trdna sloga in marljivo delovanje nas bosta pripeljala do one neodvisnosti in slobode, po katerej vsak človek hrepeni.

Pri teh razmerah nas mora veseliti neka važna prikazen na trgovinskem polju, katera nas Slovence v obči mora jako zanimati. Kakor smo zvedeli, osnovalo se je trgovinsko društvo pod privatnim imenom, zastopano od samih slovenskih trgovcev in s slovenskim katalom. Tem več pa nas stvar zanima in veseli, ker je vodstvo društva v rokah mladih mož, katere kot rodoljube in zmožne strokovnjake čislamo. Hvalevredno je gotovo to, da si upa družba Slovencev v sedanjem tako teškem času stopiti pred svet s tako važnim podvzetjem. Iz poziva, katerega smo slučajno v roke dobili, smo razvideli, da bode imelo društvo lepo nálogo, začeti tu v Trstu trgovino na národnej podlagi. Ker prav dobro poznamo mišlenje in zmožnosti sodelavcev pri tem društvi, smemo upati, da ne bode samo koristno za udeležnike, ampak da bode širilo svoj vpliv na druge kraje slovenskih dežel in da bode častno našo národnost v Trstu zastopalo. Želimo, da bi imel ta začetek veliko vspeha in da bi obilo naših kapitalistov raje k temu zavodu svoj kapital vložilo, kakor da ga daje v rabo tujcem, ki so nam povsod le v škodo; vsakakor priporočamo to podvzetje slovenskemu občinstvu, da ga ne prezira, ko prične svoje delovanje, ampak da ga vsakdo po okolnostih svoje trgovine podpira, ker mislimo, da se mu bode bolj ustreglo, nego pri tujcih.

Jugoslovansko bojišče.

Iz Kostajnice se piše v „Deutsche Ztg.“: Ko je bila irada o „reformah“ v vasi Brezijanci pri Predoru prebrana, vzdignili so se Turki z orožjem proti svojej vladi in rekli, da avstrijskih in moskovskih reform nečejo, rajše umrjo. Kristianje v onih vseh so bili napadeni, dva: Jurčič in Sarakovac ubita, več žen oskrunjene. Kristianje so se vstavljali a morali pobegniti. Več jih je bežalo na Hrvatsko. Pri prevozu črez Uno se jih je mnogo utopilo.

Piše se tudi, da je pri Metkoviču prestopil mejo Ljubibratič, ter udaril z novo četo v Hercegovino, katero upa na desnej strani Narente k novemu uporu pripraviti. Malo je

krat svojo hrabrost v bitvah, ali ravno tako se je tudi trudil, da naredi mir mej razdraženimi strankami; ali vse je bilo zastonj. L. 1151, ko je Izjelj za nekoliko časa popolnem nadvladal, nagovoril je Andrej očeta, da se poda v suzdaljsko zemljo in tudi sam je poshitel še pred njim v tisti kraj — v Vladimir na Kljazmi, kojega mu je dal oče. Ali Jurij nij hotel na noben način zapustiti jug, nego se je začel zopet boriti za Kijev ter je na zadnje, po smrti Izjeljovej l. 1154 nadvladal in posadil Andreja v Višgorod. Jurij je hotel imeti tega sina blizu sebe, verjetno zavoljo tega, da bi mu prodal kijevsko kneževino, ter je vsled tega naznačil od Kijeva oddaljeni mesti Rostov in Suzdalj mlajšim svojim sinom. Ali Andreja nijsa mikale nobene nade v južno Rusijo. Andrej je bil toliko hraber, koliko umen, toliko pemišljen v svojih namerah, kolikor stanoviten v izpolnevanju. On je bil preveč vla-

dohlepen, da bi se bil mogel sprizjazniti s tadanjam redom v južnej Rusiji, kjer je odvisila osoda kneževa od podvzetij drugih knezov in od trmočlavosti svojega spremstva in mest; vrh tega pa tudi nij mogla biti nobenega poroštva za ustanovljenje mira v južnej Rusiji radi sosednih Polovcev, ki so bili nekojim knezom dobro sredstvo v mejsobojnih preprih. Andrej je sklenil samovoljno za vselej otiti v suzdaljsko zemljo. Ta korak je bil važen; sovremen letopisec je cenil za vredno pristaviti v svojem izvešču, da se je odvabil Andrej na ta korak brez očetovega blagoslova in dozvole.

V Andreju, kakor je razvidno, dozrela je osnova, da se nepovrne samo v suzdaljsko zemljo, nego tudi utrdi v njej sredotočje, iz kojega bode mogoče vladati nad vsemi deli Rusije. Letopis gotovi, da so bili z njim jedne misli tudi njegovi rođaci bojarji Kučkovi.

Mi mislimo, da je bilo pri njem mnogo strančev, kakor v suzdaljske zemlji tako tudi v kijevskej.

Prvo se pokazuje iz tega, da so ga v suzdaljsko-rostovskej zemlji ljubili ter mu v kratkem potem to ljubezen tudi skazali v tem, da so ga izbrali za kneza po izboru; o drugem pa svedoči preseljevanje iz kijevske zemlje v suzdaljsko; ali Andrej je vendar le moral opravdati se v očeh národa radi svojega postopanja proti očetovej volji z nekakšnim pravom. Do zdaj so poznali Rusi za svoje kneze dve pravi — pravo po rodu in pravo po izboru, ali obe ti pravi ste se pomešali in oddstranili, posebno v južnej Rusiji. Knezi so dobivali mimo vsacega stareinstva po rodu kneževski prestol, in izbor je prenehal biti jedinodušni izbor vse zemlje ter je zavisel od vojskine trume — od družin, za kolikor se je v resnici vzdržalo jedino pravo — pravo

torej upa, da Turčija s svojimi reformi kaj doseže. Insurekcija rase in se krepi od dneva do dneva, če tudi avstrijske oblastnije pa zijo mejo, kakor bi turške bolje ne mogle.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 6. marca.

Gospodska zbornica je potrdila konvencijo z Rumunijo. Proti je glasoval tudi politični ljubljeneč našega magistrata, Anton grof Turjaški.

Grof **Leo Thun** je v gospodskej zbornici prevzel nalogo Weiss-Starkenfelsovo in je pri zadnjem seji pri razgovoru o najnovejšem posojilu bičal vlado, ter razsrdil tako Karlosa kneza Turjaškega, zbornice predsednika, da se mu je vtikal v govor in delal ostre opazke. Morda še spregovorimo o tem govoru grofa Thuna. Zbornica se je potem zaključila (4. t. m.).

Naša **cesarica** je odpotovala črez Nemčijo na Angleško sorodnico, menda nekdanjo kraljico neapolitansko obiskat.

Najvažnejša novica zadnjih dñij je ta, da so se razprave z **ogersko** vlado preložile. Zakaj, se ne vé. Govori se tudi, da sedanji predsednik ogerskega ministerstva, Koloman Tisza, hoče za čas razprav s Cislejtanijo odstopiti, ter se postaviti parlamentarnej svoje stranki na celo. Kot ud parlamenta upa Tisza v teh imenitnih razpravah vspešneje delovati in posredovati, kot pa na ministerskem stolu, z važnostjo si pač ume obdajati ta Koloman Tisza.

Vnanje države.

"Avstria in jugoslovanski vstanek, Berlin in Lipsko pri Luckhardtu," tako se zove ravnokar na svitlo prišla brošura, katera zopet poskuša, uže čestokrat stavljeno, a še nikendar dejansko odgovorjeno vprašanje rešiti: bodočnost Avstrije v vzhodu. Pisatelj razpravlja mnogobrojne slovanske národe avstrijske, kakor tudi sosednje turške v njihovej kulturnej vrednosti in političnem pomenu za Avstrij. On vidi v 17 milijonov avstrijskih Slovanov, najmogočnejše kulturno jedro za slovanske národe, ter graja zelo način, kako se je žnjimi dosedaj ravnalo. Od 1866 in 1871 pridobila je Avstria mogočnost, se materialno okreptiti, tudi jej je potrebno, da teritorialne izgube zopet nadomesti. Tako je pot, po katerim naj se išče moč, jasno narisan.

Francoski bivši diktator Gambetta je govoril v Lyonu govor, v katerem je rekel, da republika hoče mir povsod in da zamaeta národnostno politiko. — Naravno, da Francozje, ki so národnostno ujedinjeni, nemajo razumljenja za to politiko, tudi za to ne, ker jih je leta 1870 premagala. Ali čas jih bode kmalu podučil, da bode zlasti gledé Slovanstva se ta politika morala tudi v francoski interes — vladati.

Na **Španjskem** zadeli so bliskovi

don Karlosa, ter ga popolnem razdrobili. Pobegnil je, ter odrinil na Angleško. Vlada v Madridu pa je razglasila amnestijo tistim Karlistom, kateri odloži orožje do 15. t. m.

V severnej Ameriki dejali so Belknapa v obožbo in upati je, da ga zadene zaslužena kazen, ako se amerikanska justica ne skesa še zadnji trenotek.

Dopisi.

Iz Št. Pavla v savinjski dolini 3. marca. [Izv. dop.] V nedeljo 26. svečana ob 6. uri zvečer napravila se je v naših šolskih sobah predpustna zabava z gledališčem in petjem. Igralo je 12 šolarjev tri igre, namreč „Klop pod lipo“ v jednem dejanji, „Kaznovana radovednost“ v jednem dejanji, in „boječi Matevž“ v dveh dejanjih. Mej vsako igro je odmevalo petje v moškem čveterospevu in samospevanju sè spremljevanjem na klavir. Občinstvo se je te zabave mnogo brojno udeležilo, tako da nij nič prostora ostajalo. Drugi dan do polu dne se je igra za šolsko mladino ponavljala in je bila zopet obilo obiskana. Predmet igre je bil jako živahn in neustrašenost mladih igralcev mikavna. Pesni, „sveta noč“, „Slovan“, „lepa naša domovina“ in več samospevov, so živahnodale, posebno pa samospevi, ki jih je gospod učitelj Meglič s posebno izvrstnoščjo peval. Hvala g. nadučitelju Josipu Vidicu, kakor ravnatelju igre za njegov trud in besedo, katero je končno ljudstvu govoril, poudarja blag namen take zabave. Pohvaliti moramo tudi g. Norberta Zanierja, tukajšnjega trgovca in krajnega šolskega nadzornika za njegovo posebno prizadevanje pri tem blagem činu, in gg. učitelje Megliča, Škofleka in Soršaka iz Vranskega, kakor tudi g. Zmerzlikarja iz Žavca, ki so nas sè svojo navzočnostjo počastili, in odličnim pevanjem razveselili. Želimo, da bi nas naši vrli pevci kmalu zopet razveselili s kako predstavo. Vstopnine se je nabralo 21 for.; stroški za pripravo znašajo 10 for., toraj čisti dohodek 11 for., kateri je za pomnoženje šolske bukvarnice namenjen.

Iz Kopra 3. marca. [Izv. dop.] Znano vam je morda už, da je ministerstvo privolilo 12000 forintov za stipendije koprskim kandidatom. To je malo, ker naše učiteljišče šteje blizu 120 gojencev. Do sedaj so bili dobili tukajšnji učiteljski kandidati le malo svoto na račun namenjenih jim stipendijev; denes pak so se jim določeni stipendiji naznani; najvišji znaša 150 for. So

pa nekateri kandidatje višjih razredov, kateri imajo le po 100 for. Baje se letos nij gledalo dosti na to, kako kak kandidat napreduje in v katerem razredu je, niti na uboštvene razmire. Kako se bo mogel živeti ubogi pripravnik, kateri nema nobene podpore od doma s 100 for., ali tudi s 150 for., tu v Kopru, kjer se za 18 for. le slabo stanovanje in hrano dobi, je meni nerazumljivo. Toliko obetano je bilo v Gorici, da bodo v Kopru veliki stipendiji; in zdaj glejte istino: manjši so stipendije v Kopru, kakor so bili v Gorici!

Napisati bi vam hotel še nekaj o šoli samej; a njene razmere so tako žalostne, da jih skoro nij opisati. Pa saj bi tudi vse jerimiade bile lo bob v steno. (Tudi bi jih ne mogli natisniti, ker zadnjič smo bili zarad tega konfiscirani. Uredn.) Prestava goriške in tržaške preparandije v Koper je velika prenaglenost bila primorskim kandidatom neugodna. Vlada naj stvar preiše in prepricala se bode ter popravila.

Domače stvari.

— (Pogreb Lavričev.) Baš pred končanjem uredovanja prihajamo iz Gorice od pogreba nepozabljivega národnega probuditelja dr. Lavriča. Pogreb je bil velikansko sijajen. Cela Gorica, neizmerno národa iz okolice, deputacije goriških čitalnic, deputacije iz tržaške okolice, iz Trsta, iz Ljubljane itd., so se udeležile. Vse je šlo redno in je kazalo, kako ljubljen je bil ta pokojni národní poštenjak. Več prihodnjic.

— († Dr. Pavlič.) V nedeljo je došel v Ljubljano telegram, da je le-ta izvrstni rođljub mertev in da se je tako vendar-le izpolnila tužna vest, katero smo bili prinesli uže pred nekoliko dnevi. Smrt nam kosi najboljše sinove, stari in skušeni delavci zapuščajo nas in kar je najbolj grenko, zaroda nij dovolj ki bi stopil na mesto njihovo.

— (V ljubljanskem „Tagblattu“) prijavlja ljubljanski župan g. Laschan neko pismo katero mu je baje došlo v zadnjih dneh ravno minolega pusta. Ne vemo sicer, če je ta zgodovinsko važen literaričen produkt od pustnega torka datiran, — vendar se ne boderemo motili, ako mu iščemo izvir v slabej pustnejšali in pustnej pisanosti. Tem bolje se čudimo g. Laschanu, da sedaj v resnem postu, s prijavljnjem jednakih neumnosti in svet molestira. Ali se morda modri vladar ljubljanskega mesta v istini boji, da ne bi ljubljanski komunisti s herostratovo roko zapalili ljubljanski „rotovž“? Ali v istini želi Cicero-Laschan pridobiti si slavo v boji s zato Katilinarcev-Slovencev? Vse to se nam vidi tako neverjetno, tako bedasto, da na zadnje pritrdimo onim, kateri v tej celej zadevi ne vidijo drugega, nego aboten nemškutarsk „walmanoewer“!

— (Volitve v ljubljanski občinski zbor) bodo 27. marca za III., 28. za II. in 30. za I. razred. — Od naše strani bode treba kaj na agitacijo mislit.

— (Danes je slovenska predstava) v razsvetljenim gledališču. Ker je na čast deželnim poslancem, nadejamo se mnogo občinstva.

— (Koler.) Ako bi po naključbi nastala ta bolezen kje doli na Turškem, nij dvombe da se bo oglasila tudi v našo Ljubljano. Kdor tega ne veruje, naj se poda (ali svetujemo mu, da se poprej preskrbi z vsemi esencami žlahne Arabije) na tržaško

da je bil knez iz rjurikovega roda; ali kje da ima koji knez knežiti — za to nij bilo nobenega drugega prava nego sila in smelost. Bilo je treba odrediti novo pravo. Andrej je je našel; le to pravo je bilo neposredno posvečenje po sv. veri.

Bila je v Višgorodu v ženskem samostanu slikov sv. Bogorodice, prinešena in Carigrada, slikana po ustnem izročilu od sv. evangeličke Lukeža. Pričevali so o njej čudež, govorilo se je mej drugim tudi, da je ona stopila s stene, kamor je bila obešena ter se postavala sred cerkve; kakor da bi hotela s tem pokazati želje preseliti se na koje drugo mesto. Javno jo vzeti, nij bilo mogoče, ker bi se bili temu protivili prebivalci. Andrej pa vendar misli vzeti jo, prenesti potem v suzdalsko zemljo in darovati na tak način tej zemlji svetinjo, važno in čislano od Rusov. S tem bi pokazal, da nad to zemljo čuje posebni blagoslov božji.

Sporazumevši se z duhovnom ženskega samostana Nikolajem in z dijakonom Nestorjem, odnesel je Andrej po noči čudotvorno sliko iz samostana ter skupaj s kneginjo in somišleniki precej potem ubežal v suzdalsko zemljo. Na potovanji v suzdalsko zemljo s to sliko dogodi se čudež: izlečila je namreč bolnika. Uže je bila v glavi Andrevej misel dozrela povzdigniti mesto Vladimir nad starejši Suzdalj in Rostov, ali on je to misel držal tajno do necega časa, potem je šel s podobo dalje mimo Vladimira, ter jo nij pustil tam, kjer bi imela po njogovej misli nazadnje ostati. Ali Andrej je nij hotel odpeljati niti v Suzdalj, niti v Rostov, za to ker po njegovem razumu nij hotel dati prvenstva temu mestu. Za deset vrst od Vladimira po potu v Suzdalj dogodil se je drugi čudež: konja sta pred vozom po drugi pot obstala; zapregli so druge močneje in tudi ti niso mogli premakniti voza z mesta. (Dalje prih.)

cesto, tam kje naprej od poslopij, katere zida „Baugesellschaft“), če ga bogovi ohra- nijo pred nezavestjo, občutil bo dišave, kakor jih nema najtemnejši prostor črnega Averna, in toliko je gotovo, da ga potem ne pripravijo nikake moči, v drugič podati se na težaven ta pot. Mi pa bi našemu gospodu La- šanu privoščili ta sprehod in morda bi mož tedaj vendar le prišel do spoznanja, da navzlic vsim otročjim skripturam, katere mu v kratek čas tiska „Tagblatt“, vendar-le ni tak ideal župana, kakor se pa domišljuje v slabih trenotkih.

Zahvala.

Podpisani odbor čuti se hvaležno dolžnega izreči srčno zahvalo vsim onim gospodom, ki sn toliko časa in truda žrtovali, ter maskerado „Sokola“ aranžirali, potem pa onim, ki so brezplačno prepustili za okinčanje dvorane potrebne stvari in tako blagovljeno pripomogli k tako sijajnemu uspehu, kojega je maškerada „Sokola“ letos dosegli.

Na zdravje!

Odbor „Sokola“:
Kadilnik, podstarosta.

Vsem bolnim moč in zdravje brez lek*
in brez stroškov po izvrstni

Revalessciere du Barry

v Londonu.

30 let uže je naj bolzni, ki bi jo ne bila ozdrivila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslenih i otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živilih, dalje prsne, i na jetrah; zleze i naduho, bolezine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljene, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlatočilo, vodenico, mrzlico, vrogjavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušehih, slabosti in blevanje pri nosečih, otočnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehajenje; posebno se priporoča za dojenice in boljego dojničino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneke, prvega profesorja medicine na vsečilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelands, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinja Castle-stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osoob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastonj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričeval.

Spričevalo št. 73.670.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Frešlo je uže sedem mesecov, od kar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prsnih i duričnih bolečinah, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zapretilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalessciere pričel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vše tečne in okusne Revalessciere popolnem zdrav, tako, da brez najmatičega tresnja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav cerò in okusno brano, kot najboljši pripom.ček, ter ostanem Vas udani.

Gabriel Teschner,

slušatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapelj, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hujšanja in bolečin vse vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, treste so se vse čutnice na celiem životu, slabo prebavljene, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženji čutnic, katero me je sem ter tja pregnalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melahnoliko najviše stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zlajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalessciere in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalessciere zaslubi največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v stanje, da morem mojo društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvaležnosti in popolnega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

Revalessciere je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslenih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, ko pri zdravilih.

V plehnatih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr. 1 funt 2 gold. 60 kr., 2 funts 4 gold. 50 kr., 5 funts 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. — Revalessciere-Biscuiti v puščah in Revalessciere-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gld. 50 kr., 48 tas 4 gld. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gld. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dužajska hiša na vse kraje po poštini takaznicah ali povzetkih. V Ljubljani Ed. Mahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem oriu“, v Reki pri lekarju J. Pro-

damu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Spljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschmu, v Zadru pri Androvici. (338)

Dunajska borza 6. marca.

Enotni drž. doig v bankovih	67	gr.	90	kr.
Enotni drž. doig v srebru	71	.	60	.
1860 gr. penojilo	111	.	90	.
Akcije načrte banke	881	,	—	.
Kreditne akcije	175	,	30	.
London	114	,	95	.
Napol.	9	:	22	.
C. k. cekini	5	:	42	.
Srebro	102	,	75	.

Gospica,

izpitana v poštnej in telegrafski stroki, slovenskega in nemškega jezika zmožna, in katera bi morala tudi tobak na debelo in drobno prodajati, se sprejme. Prositeljice za to službo, obnejo naj se z dokazilom dosedanjega poslovanja in z naznanim pogojem, pod katerimi vstopijo do R. Tančiča v Šmarji pri Erlachsteinu najda je do 15. marca t. l. Katere položje kavcijo imajo prednost. (55—1)

Mej mnozimi anonce, posebno za ure in zlato blago je mnogo tacih, ki prebivalce po deželi samo sleparijo. Vsak naj bode svarjen za svojo lastno korist pred kupovalcem, kjer firma prodajalcev ne garantiira zadostno. Vse ure in drugo zlato blago, katero kdor pri meni kupi, izmenjam mu po volji vsak čas, ali pa tudi nazaj sprejmem, to je dokaz najostreje soliditete!

Neverjetno, pa resnično!

Za 10 in 12 gl. prava angleška, srebrna cilinder ura s primerno veržico in medalionom, etuijem, ključkom in petletnim garancijskim listom in po vrhu še jedno rezervno steklo za uro. Ravnost iste krono-časomerne ure fino ognjo-pozlačene samo gl. 12.50.

Samo 18 ali 25 gl. prava angleška srebrna anker-ura, savoneta z dvojnim pokrovom, fino izrezana poleg tudi še veržica in garancijski list.

Samo 13 gl. prava angleška srebrna in ognjo-pozlačena kronometer-ura z veržico vred, z usnjatim etuijem in garancijskim listom.

Samo 16 ali 17 gl. prava angleška srebrna anker-ura, najmočnejšega kalibra s kristolnimi steklom.

Samo 14 ali 17 gl. prava angleška srebrna za dame iz prave srebre in ognjo-pozlačena, poleg vratna veržica in garancijski list.

Samo 20 gl. prava angleška fino ognjo-pozlačena srebrna kronometer-ura z dvojnim plaščem, fino emajlirana, poleg tudi še fina veržica, medalion in garancijski list.

Samo 18 ali 20 in 25 gl. najfinješa srebrna prava angleška anker-ura na 15 rubinov poleg veržica, medalion, usnjati etui in garancijski list.

Samo 20 in 25 gl. srebrna remontir-ura brezi klučka za naviti, poleg veržica in medalion.

Samo 40, 50 in 60 gl. zlata ura za dame z dijamanti.

Samo 30, 35 in 40 gl. prava angleška srebrna remontir-ura z dvojnim plaščem, garantirana in patentirana.

Samo 23, 25, 27 gl. zlata ura za dame z veržico, medailonom in garancijskim listom.

Samo 35, 45, 50 gl. prava angleška zlata ura z anker-ura s kristalnim steklom.

Samo 60, 75, 100 gl. fina zlata remontir-ura s kristalnim steklom. 105 in 115 gl. z dvojnim plaščem.

Samo 200—300 gl. pravi angleški kronometer z remontirnim dvojnim plaščem in kristalnim steklom.

Razun tega pak še vse vrste drugod od kakega drugega anoncirane ure in gotovo cenejši.

Atelier za popravljanje.

Stare ure, dostakrat preljubi družinski spomeniki popravljajo se, ter onove. Cene popravljanja s petletno garancijo: gld. 1.50, 3, 5 do 10 gld.

V mestu Kamniku

na Kranjskem, pride z začetkom meseca maja t. l. štacuna na glavnem trgu, s štacunskim orodjem, (štacunsko napravo) vred, pripravna za vsako kupčijo v najem.

Najemniki ki želijo to v najem vzeti, naj blagovljijo se pri podpisanim lastniku oglašati. (57—1)

Jožef Vanos.

Franc-ove esence za življenje.

Gotovo in skušeno sredstvo proti večini bolezij z vspešnim učinkom in sicer tako, da bi morala vsaka gospodinja tako zdravilo pri hiši imeti. (53—1)

Jedino pravo dobiva se pri

Gabriel Piccoli,
lekarju, na dunajske cesti v Ljubljani.

Zlatnina.

Od c. kr. kovničnega urada na Dunaji kot pravo izkušeno.

Prstani.

Prstani za dame gl. 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15. Prstani s pečatnikom za gospode gl. 8, 10, 11, 12 do 20.

Poročni prstani gl. 5, 6, 7, 8.

Zlate veržice za ure.

Veržice, kratke s ključkom gld. 1, 20, 25, 30, 35 do 80 v vsakej obliki.

Veržice, dolge z gladkim ali facijoniranim pahčem z biseri gl. 28, 30, 35, 40, 50, 55, 60, 65, 70, 80 do 150.

Zlati medalioni

za gospode in dame.

S pravimi kamenji gl. 14, 16, 18, 20, 24, 30, 35, 40, 45, 50.

Zlate garniture.

Brože in uhani gl. 18, 20, 24, 30, 35, 40.

S pravimi kamenji ali biseri gl. 36, 40, 45, 50 do 200.

Z dijamanti in brillanti gl. 60, 80, 90, 100 do 200

Zlati uhani.

Lečneti za otroke gl. 1.25, 1.50, 1.75, 2, 3 sè ali brez kamenjčekov.

Uhani, dolgi ali okrogli sè ali brez kinča, gladki ali pa sè pravim kamenjčekom ali pa v obliki sulice gl. 12, 15, 18, 20 do 30.

Boutoni z dijamanti ali brillanti gl. 50, 55, 60, 65, 70 do 500.

Zlate gumbe za kemisete in manšete.

Z dragocenimi kamenjčki gl. 6, 8, 10, 12, 14, 18, 20.

Zlate brože.

Enojne najnovješje oblike gl. 12, 15, 20 do 25.

S slikami gl. 12, 15, 16, 18 do 40.

Zlati križici.

gl. 6, 7, 8, 9, 10, 12.

Sè biseri ali dragocenimi kamenjčki gl. 8, 9, 10, 12 do 25.

Zlate prsne igle.

V različnih oblikah, Jokey, Sport itd. od gld. 5 do 30.

Sè dragocenimi kamenjčki od gld. 5 do 30.

Sè brillanti gl. 15 do 150.

Zlati brazleti.

Gladki obročki, različne širokosti gld. 18, 20, 26, 30 do 60.

Sè pravim kamenjčkom ali biseri gld. 30, 36, 40, 50 do 80.

Sè brillanti od gld. 80 do 500.

Pismena naročila

Izvrše se v 24 urah proti poštnem povzetku ali pripošljati novcev. Na zahtevanje razpošiljajo se tudi ure in zlatnina proti poštnem povzetku za izbiranje, ter se za neobdržano vrača denar nazaj.

Moje cene so vedno nižje, kakor najnižje povsod, ter zahtevam dobička le sedanjemu času primerno.

Vsi, kateri želijo nove ure in zlatnino naročiti,

Vsi, kateri stare ure ali staro zlatnino za novo izmenjati želijo, se uljudno prosijo, da se obrnejo na mojo firmo. (26—6)

Philip Fromm,
fabrikant ur in zlatnine,
Rothenthurmstrasse štev. 9, nasproti
Wollzeile, DUNAJ.

Naj se ne pozabi naslov.